

1. Muammo, bu -

- a) o'zini ko'rsatish uchun imkaniyat dir.
- b) o'zini ko'rishlik uchun bog'it dir.
- c) o'zini ko'rsatish tashkilot dir.
- d) yo'l ko'rsatish

2. Muammo qaysi tildan oligan va mohiyati

- a) (“Problema” - yunoncha problema — masala) bu hal bo'lishi zurur bo'lgan murakkab va tiyrama zid so'rov dir.
- b) (“Problema” - inglizshe problema — masala) bu hal bo'lishi zurur bo'lgan javob dir.
- c) (“Problema” - russha problema — masala) bu hal bo'lishchi so'rov dir.
- d) “Problema” - yunoncha problema — muammo

3. Muammo qaysi tildan oligan

- a) “Problema” - yunoncha problema — masala
- b) “Problema” - inglizshe problema — masala
- c) “Problema” - russha problema — masala
- d) “Problema” - yunoncha problema — muammo

4. Gipoteza qaysi tildan oligan va mohiyati

- a) (yunoncha hypothesis — taxmin) bu tekshirilishi zurur bo'lgan ilmiy asoslangan taxmin dir
- b) inglizshe hypothesis — taxmin
- c) russha hypothesis — taxmin
- d) grekshe hypothesis — taxmin bu tekshirilishi zurur bo'lgan ilmiy faoliyat dir

5. Nazariya qaysi tildan oligan va mohiyati

- a) (Nazariya yunoncha theoria — nazorat qilish, izlanish) bu aniq bitta hodisani xarakterlewshi va izohlovchi bilimlar tizimsi dir.
- b) Nazariya yunoncha theoria — nazorat qilish bu aniq bitta hodisa dir.
- c) Nazariya yunoncha theoria —bul aniq bitta hodisani xarakterlewshi tizimsi dir.
- d) Nazariya yunoncha theoria —izertlew bilimlar tizimsi dir.

6. Metod - qaysi tildan oligan va mohiyati

- a) (yunoncha methodos — maqsadga yo'l) bu bilishlikding qoida, metod, usuli dir.
- b) (russha methodos — maqsadga yo'l) bu bilishlikding qoida, metod, usuli dir.
- c) (lotincha methodos — maqsadga yo'l) bu bilishlikding qoida, metod, usuli dir.
- d) (arabcha methodos — maqsadga yo'l) bu bilishlikding qoida, metod, usuli dir.

7. Kompromiss - lafzining mohiyati

- a) o'zlar ora kelishuv asosida erishilgan qaror.
- b) o'zlar ora sho'rishlik asosida erishilgan qaror.
- c) erishilgan qaror.
- d) o'zlar ora kelishuv.

8. Intuitiv yechim bu -

- a) xolos ichki his, yakbora kelgan fikr (ozereniya) asosidagi tanlov.
- b) xolos ichki his asosidagi tanlov.
- c) yakbora kelgan fikr (ozereniya) asosidagi tanlov.
- d) xolos ichki his.

9. Racional yechim - bu

- a) ko'pincha avvalgi tajribalardan holi holda Onalitikaliq jarayon asosidagi yechim dir.
- b) ko'pincha avvalgi tajribalardan holi holda yechim dir.
- c) ko'pincha avvalgi tajribalardan dir.
- d) Onalitikaliq jarayon asosidagi yechim dir.

10. Emlikperikalıq metodlarning -asli bu

- a) his (sezish, tushunib (uğıp) olish, o'ylash, fikrlash) va o'lchash asboblari ko'tsatishlariga asoslangan bilishlik dir.
- b) o'lchash asboblari ko'tsatishlariga asoslangan bilishlik dir.
- c) his (sezish, tushunib (uğıp) olish, o'ylash, fikrlash)
- d) his o'lchash asboblari.

11. Emlikperikalıq metodlarning safiga nimalar kiradi :

- a) Nazorat qilish, tajriba, o'lchash, taqqos
- b) Nazorat qilish, tajriba,
- c) O'lchash, taqqos
- d) Nazorat qilish, taqqos

12. Emlikperikalıq metodlarning satri nechtaga bo'linadi?

- a) 3
- b) 4
- c) 5
- d) 6

13. nazorat qilish — bu

- a) ularga omixtagan hollarda maqsadga yo'naltirilgan uğıp olish dir ;
- b) nazoratchi va boshqaruvchi shartlar qirg'oqlari hodisalardi o'rganish dir ;
- c) o'lshenetuğın taxminni etalonga nisbatin aniqlash ;
- d) obyektlerdiñ yoki ularning belgi, álamatlarınıñ o'xshashligi yoki farqin aniqlash.

14. tajriba — bu

- a) nazoratchi va boshqaruvchi shartlar qirg'oqlari hodisalardi o'rganish dir ;
- b) ularga omixtagan hollarda maqsadga yo'naltirilgan uğıp olish dir ;
- c) o'lshenetuğın taxminni etalonga nisbatin aniqlash ;
- d) obyektlerdiñ yoki ularning belgi, álamatlarınıñ o'xshashligi yoki farqin aniqlash.

15. O'lchash - bu

- a) o'lshenetuğın taxminni etalonga nisbatin aniqlash ;
- b) ularga omixtagan hollarda maqsadga yo'naltirilgan uğıp olish dir ;
- c) nazoratchi va boshqaruvchi shartlar qirg'oqlari hodisalardi o'rganish dir ;

d) obyektlarning yoki ularning belgi, alomatlarining o'xshashligi yoki farqini aniqlash.

16. Taqqos — bu

- a) obyektlarning yoki ularning belgi, alomatlarining o'xshashligi yoki farqini aniqlash.
- b) ularga o'xshagan hollarda maqsadga yo'naltirilgan uqib olishdir ;
- c) nazoratchi va boshqaruvchi shartlar qirg'oqlari hodisalarni o'rganishdir ;
- d) o'lshenetuqin taxminni etalonga nisbatini aniqlash ;

17. Gipotetika-bu

- a) daduktivlik mulohaza qadimiy shevasikada ham tahlil etilgan. Suqrot o'zlar suhbatlarida muxolifni laqqa tushdirib, yoki o'zlar fikrinin voz kechishlik yoki zid faktlardan kelib chiquvchi yakunlar qirg'oqlari uni aniqlash masalasini qo'ygan.
- b) daduktivlik mulohaza muxolifni laqqa tushdirib, yoki o'zlar fikrinin voz kechishlik
- c) daduktivlik mulohaza qadimiy shevasikada ham tahlil etilgan. Suqrot o'zlar suhbatlarida muxolifni laqqa tushdirib, yoki o'zlar fikrinin voz kechishlik
- d) daduktivlik mulohaza qadimiy shevasikada ham tahlil etilgan.

18. Tashkilotni boshqarish qurilishi.

- a) Axborot tizimini yaratuv, tashkilotning boshqarish qurilishini tahlil etishdan boshlanadi.
- b) Axborot tizimini yaratuv
- c) Tashkilotning boshqarish qurilishini tahlil etishdan boshlanadi.
- d) Axborot tizimini yaratuv qurilishini tahlil etishdan boshlanadi.

19. Boshqarish deganda quyidagi vazifalarni amalga oshirishlik xizmati qirg'oqlari, qo'yilgan maqsadga erishish tushuniladi :

- a) Tashkil etish, hisobga olish
- b) Tashkil etish, Tahlil
- c) Hisobga olish, Tahlil
- d) Tahlil.

20. Tashkil etish -

- a) normativ hujjatlar jamlanmasi va tashkiliy tuzilmani ishlab chiqish ; shtat kashtasi, bo'limlar, laboratoriyalar va t. b.
- b) bul funkciya firma yoki tashkilot ko'rsatkichlarining metod va shakllarini ishlab chiqadi. Masalan : buxgalteriya hisobi, moliyaviy hisob-kitob, boshqarish hisobi va boshqalar.
- c) shtat kashtasi, bo'limlar, laboratoriyalar va t. b.
- d) normativ hujjatlar ishlab chiqish.

21. Hisobga olish -

- a) bul funkciya firma yoki tashkilot ko'rsatkichlarining metod va shakllarini ishlab chiqadi. Masalan : buxgalteriya hisobi, moliyaviy hisob-kitob, boshqarish hisobi va boshqalar.
- b) formalarini ishlab chiqadi.
- c) bul funkciya firma shakllarini ishlab chiqadi. Masalan : buxgalteriya hisobi, moliyaviy hisob-kitob, boshqarish hisobi va boshqalar.
- d) bul funkciya tashkilot ko'rsatkichlarini ishlab chiqadi. Masalan : buxgalteriya hisobi, moliyaviy hisob-kitob, boshqarish hisobi va boshqalar.

22. Tahlil (talx)

- a) joybarlastirilgan vazifalarni qaysi darajada bajarilganligini aniqlaydi
- b) vaziyatlarni qaysi darajada bajarilganligini aniqlaydi
- c) vaziyatlarni qaysi darajada bajarilganligi
- d) joybarlastirilgan vazifalar

23. Tizimning xususiyatlari :

- a) Yaxlitlik, sirtqi muhit menen bog'lanish
- b) Yaxlitlik
- c) sirtqi muhit menen bog'lanish
- d) ortaliq menen bog'lanish

24. Yaxlitlik - bu

- a) qanday ham narsa o'zlar oldiga bitta yaxlit bo'lishi uchun birinchidan uning uzviy bo'laklari orasidagi aloqalari o'sha bo'limlar ko'rilmuvchi yaxlitlikke tegishli bo'lmagan boshqa bo'limlar bilan aloqalaridan kuchlirek bo'lishi zurur.
- b) bólekleri orasidagi aloqalari o'sha bo'limlar ko'rilmuvchi yaxlitlikke tegishli bo'lmagan boshqa bo'limlar bilan aloqalaridan kuchlirek bo'lishi zurur.
- c) ajralmas bo'laklari orasidagi aloqalari o'sha bo'limlar ko'rilmuvchi yaxlitlikke tegishli bo'lmagan boshqa bo'limlar bilan aloqalaridan kuchlirek bo'lishi zurur.
- d) óz oldiga bitta yaxlit bo'lishi uchun tegishli bo'lmagan boshqa bo'limlar bilan aloqalaridan kuchlirek bo'lishi zurur.

25. Sirtqi muhit menen bog'lanish.

- a) Agar sanoat korxonasin tizim deb olsak, u uchun sirtqi muhit sifatida xom unum, ortiqcha qismlar, energiya ta'minlashlikchilar, korxonaning mahsulotlariniing xaridorlari bo'ladi. Agar korxona yumushlariga ob-havo ta'sir etadigan bo'lsa, u yerda korxona uchun sirtqi muhit ob-havo bo'ladi.
- b) Ortiqcha qismlar, energiya ta'minlashlikchilar, korxonaning mahsulotlariniing xaridorlari bo'ladi. Agar korxona yumushlariga ob-havo ta'sir etadigan bo'lsa, u yerda korxona uchun sirtqi muhit ob-havo bo'ladi.
- c) Energiya ta'minlashlikchilar, korxonaning mahsulotlariniing xaridorlari bo'ladi. Agar korxona yumushlariga ob-havo ta'sir etadigan bo'lsa, u yerda korxona uchun sirtqi muhit ob-havo bo'ladi.
- d) Korxonaning mahsulotlariniing xaridorlari bo'ladi. Agar korxona yumushlariga ob-havo ta'sir etadigan bo'lsa, u yerda korxona uchun sirtqi muhit ob-havo bo'ladi.

26. Model -

- a) (lat. Modulus-o'lchash, me'yor) qandaydir bitta obyekt yoki obyektler tizimining obrazi yoki namunasi dir.
- b) (rus. Modulus-o'lchash, me'yor) qandaydir bitta obyekt yoki obyektler tizimining obrazi yoki namunasi dir.
- c) (kir. Modulus-o'lchash, me'yor) qandaydir bitta obyekt yoki obyektler tizimining obrazi yoki namunasi dir.

d) (ovloq joy. Modulus-o'lchash, me'yor) qandaydir bitta obyekt yoki obyektlar tizimining obrazi yoki namunasi dir.

27. Mavhum modellar safiga

- a) matematikalıq, matematika -mantiqlik modellar kiradi
- b) matematikalıq modellar kiradi
- c) matematika-mantiqlik modellar
- d) logikalıq modellar kiradi

28. Fizik model.

- a) Tekshirilib etilayotgan procestıń biror kishiga yaqın odamlartı va geometrik tuzilishi asosiy nusxadağıday, lekin o'ndan miqdori (o'lchami, tezligi, hajmi) bo'yicha ajralıp turatugın modellar dir
- b) Biror kishiga yaqın odamlartı va geometrik tuzilishi asosiy nusxadağıday, lekin o'ndan miqdori (o'lchami, tezligi, hajmi) bo'yicha ajralıp turatugın modellar dir
- c) Geometrik tuzilishi asosiy nusxadağıday, lekin o'ndan miqdori (o'lchami, tezligi, hajmi) bo'yicha ajralıp turatugın modellar dir
- d) Ajralıp turatugın modellar dir

29. Matematik modellar

- a) sistemalardıń tuzilishi, o'zlar ora aloqalari va xizmati qonuniyliklarining riyoziy - mantiqlik, matematik supatlamasınan iborat bo'lib, tajriba matumotlariga qaray yoki mantiqlik asosda tuziladi, so'ng ular tajriba yo'li bilan tekshirib ko'riladi.
- b) Riyoziy -mantiqlik, matematik supatlamasınan iborat bo'lib, tajriba matumotlariga qaray yoki mantiqlik asosda tuziladi
- c) sistemalardıń tuzilishi, o'zlar ora aloqalari va xizmati ular tajriba yo'li bilan tekshirib ko'riladi.
- d) óz ora aloqalari va xizmati qonuniyliklarining riyoziy -mantiqlik, matematik supatlamasınan iborat bo'lib, tajriba yo'li bilan tekshirib ko'riladi.

30. Biologik model

- a) túrli obyektlar va ularning bo'limlari - molekula, suvlar -hujayra, organizm va o'sha kibilerge tán biologik dala-dashtilis, funkciya va proceslerdi modellashtirishda tatbiq qilinadi.
- b) molekula, suvlar -hujayra, organizm va o'sha kibilerge tán biologik dala-dashtilis, funkciya va proceslerdi modellashtirishda tatbiq qilinadi.
- c) suw-hujayra, organizm va o'sha kibilerge tán biologik dala-dashtilis, funkciya va proceslerdi modellashtirishda tatbiq qilinadi.
- d) organizm va o'sha kibilerge tán biologik dala-dashtilis, funkciya va proceslerdi modellashtirishda tatbiq qilinadi.

31. Modellarding turlari qanday

- a) Matematik, biologik, gidravlikalıq, elektr tasvirlash modellari.
- b) Biologik, gidravlikalıq, elektr tasvirlash modellari
- c) Gidravlikalıq, elektr tasvirlash modellari
- d) Kimyoviy, gidravlikalıq, elektr tasvirlash modellari

32. Modellarding turlari nechtaga bo'linadi

- a) 4

- b) 3
- c) 2
- d) 5

33. Matematik model deb -

- a) úyreniletuđın obyektıń matematik formula yoki algoritm ko'rinishında anıqlangan supatlamaları orasidagi funkcional bog'lanishqa aytiladi.
- b) matematikalıq formula yoki algoritm ko'rinishında anıqlangan supatlamaları orasidagi funkcional bog'lanishqa aytiladi.
- c) algoritm ko'rinishında anıqlangan supatlamaları orasidagi funkcional bog'lanishqa aytiladi.
- d) anıqlangan supatlamaları orasidagi funkcional bog'lanishqa aytiladi.

34. Hodisalardi matematik model yordamida o'rganish nechta bosqichda ro'yobga oshirani :

- a) 4
- b) 3
- c) 2
- d) 5

35. Hodisalardi matematik model yordamida o'rganishding birinchi bosqichi -

- a) modeldiń asosiy obyektlerin bog'lauvchi qonuniyliklarini aniqlashdan iborat.
- b) baylanıstırıwshı qonuniyliklarini aniqlashdan iborat.
- c) modeldiń bog'lauvchi qonuniyliklarini aniqlashdan iborat.
- d) modeldiń qonuniyliklarini aniqlashdan iborat.

36. Hodisalardi matematik model yordamida o'rganishding ikkinchi bosqichi

- a) matematikalıq modeldegi matematik masalalarni tekshiruvdan iborat.
- b) matematik modeldegi matematik masalalarni tekshiruvdan iborat.
- c) matematikalıq modeldegi matematik masalalarni tekshiruvdan iborat.
- d) matematikalıq modeldegi matematik masalalarni tekshiruvdan iborat.

37. Hodisalardi matematik model yordamida o'rganishding uchunchi bosqichda -

- a) qabıl etilgan modelding taqribiy kriteriyalarınń grafaatlandırılıwı aniqlangadi, boshqacha aytganda, kuzatuvchılar xotimasi modelding nazariylik natijalari bilan kuzatuv aniqligi chegarasında mos kelish masalasi aniqlangadi.
- b) gúzetiwshiler xotimasi modelding nazariylik natijalari bilan kuzatuv aniqligi chegarasında mos kelish masalasi aniqlangadi.
- c) modeldiń nazariylik natijalari bilan kuzatuv aniqligi chegarasında mos kelish masalasi aniqlangadi.
- d) teoriyalıq natijalari bilan kuzatuv aniqligi chegarasında mos kelish masalasi aniqlangadi.

38. Hodisalardi matematik model yordamida o'rganishding to'rtinchi bosqichda-

- a) úyreniletuđın hodisalar haqidagi ma'lumotlarınń yig'ilishi nisbati bilan modelding navbatdagi tahlili ro'yobga oshiriladi, tashkil etiladi va aniqlastırıladi.
- b) mađlıwmatlarınń yig'ilishi nisbati bilan modelding navbatdagi tahlili ro'yobga oshiriladi, tashkil etiladi va aniqlastırıladi.

- c) qatnası bilan modeling navbatdagi tahlili ro'yobga oshiriladi, tashkil etiladi va aniqlastiriladi.
- d) jynalıwı nisbati bilan modeling navbatdagi tahlili ro'yobga oshiriladi, tashkil etiladi va aniqlastiriladi.

39. Gidravlikalıq modeller.

- a) Bunday modellash tirish asosan suyuqlik kuchi bilan ishlaydigan apparat (idishlar) qirg'oqlari hisoblanadi. Modellash tirishding bunday usuli suyuqliklarni o'lchashda tatbiq qilinadi.
- b) Modellash tirishding bunday usuli suyuqliklarni o'lchashda tatbiq qilinadi.
- c) Apparat (idishlar) qirg'oqlari hisoblanadi. Modellash tirishding bunday usuli suyuqliklarni o'lchashda tatbiq qilinadi.
- d) Bunday modellash tirish apparat (idishlar) qirg'oqlari hisoblanadi. Modellash tirishding bunday usuli suyuqliklarni o'lchashda tatbiq qilinadi.

40. Elektr tasvirlash modellari.

- a) Fizika yo'nalishında qollanilib, elektr tarmoqi supatlaması turida rasmlanadi.
- b) Biologik yo'nalishında qollanilib, elektr tarmoqi supatlaması turida rasmlanadi.
- c) Kimyoviy yo'nalishında qollanilib, elektr tarmoqi supatlaması turida rasmlanadi.
- d) Ovloq joy tili yo'nalishında qollanilib, elektr tarmoqi supatlaması turida rasmlanadi.

41. Muammolar yechimini yechishdegi procesler nechta usulda qaraladi

- a) 3
- b) 2
- c) 5
- d) 7

42. Hisob -tahlilli usul

- a) eń aniq usul demakdir. Agar kútilgen xotimalar aniq hisoblansa, bu usul boshqarish qarorin qabul etishda foydalaniladi.
- b) eń aniq usul demakdir. Agar kútilgen xotimalar aniq hisoblansa
- c) Agar kútilgen xotimalar aniq emas hisoblansa, bu usul boshqarish qarorin qabul etishda foydalaniladi.
- d) Agar kútilgen xotimalar aniq hisoblansa, bu usul boshqarish qarorin qabul etishda foydalanılmasa.

43. Evristikalıq usul

- a) belgili holatda manewiyattıń o'ziga tán tomonlarine asoslangan. Bunda inson mudom bitta muammo ustida o'ylab yuradi da, tasodifan ajoyib, eng ma'qul bo'lgan qarorga keladi.
- b) Bunda inson mudom bitta muammo ustida o'ylab yuradi da, tasodifan ajoyib, eng ma'qul bo'lgan qarorga keladi
- c) Bunda inson mudom bitta muammo ustida o'ylab yuradi da, tasodifan ajoyib, eng ma'qul bo'lmagan qarorga keladi
- d) Bunda inson mudom tasodifan ajoyib, eng ma'qul bo'lgan qarorga keladi

44. Mantiqlik usul

- a) toliq va aniq matumotlar bo'lmaganda tatbiq qilinadi. Bunda aniq emas yechim mantiqlik fikrlashlar qirg'oqlari qoplonadi.
- b) Bunda aniq yechim mantiqlik fikrlashlar qirg'oqlari qoplonadi
- c) Bunda toliq yechim mantiqlik fikrlashlar qirg'oqlari qoplonadi
- d) Toliq va aniq matumotlar bo'lmaganda tatbiq qilinadi.

45. Freym qaysi tildan hámmánisi qanday?

- a) (angl. Frame - karkas yoki rom) bu ayrim standart holat yoki mavhum ko'rinishlarni ko'rsatishga asoslangan bilimlar qurilishi dir.
- b) (ovloq joy tildan. Frame - karkas yoki rom) bu ayrim standart holat yoki mavhum ko'rinishlarni ko'rsatishga asoslangan bilimlar qurilishi dir
- c) (rus. Frame - karkas yoki rom) bu ayrim standart holat yoki mavhum ko'rinishlarni ko'rsatishga asoslangan bilimlar qurilishi dir
- d) ayırım standart holat yoki mavhum ko'rinishlarni ko'rsatishga asoslangan bilimlar qurilishi dir

46. Muammoni hal etish jarayoni va asosiy qadamlar nechta bosqichtan iborat.

- a) 6
- b) 3
- c) 2
- d) 1

47. Muammoni hal etish jarayoni va asosiy qadamlar 1-bosqichi qanday?

- a) Bosqich — muammoni identifikatsiyaroq va aniqlash
- b) Bosqich — matlab va vazifalarni aniqlash
- c) Bosqich — yechimlardi shakllantirish
- d) Bosqich — harakat rejasin ishlab chiqish

48. Muammoni hal etish jarayoni va asosiy qadamlar 2-bosqichi qanday?

- a) Bosqich — matlab va vazifalarni aniqlash
- b) Bosqich — yechimlardi shakllantirish
- c) Bosqich — harakat rejasin ishlab chiqish
- d) Bosqich — diagnostika

49. Muammoni hal etish jarayoni va asosiy qadamlar 3-bosqichi qanday?

- a) Bosqich — yechimlardi shakllantirish
- b) Bosqich — harakat rejasin ishlab chiqish
- c) Bosqich — diagnostika
- d) Bosqich — qaror qabul etish

50. Muammoni hal etish jarayoni va asosiy qadamlar 4-bosqichi qanday?

- a) Bosqich — harakat rejasin ishlab chiqish
- b) Bosqich — diagnostika
- c) Bosqich — qaror qabul etish
- d) Bosqich — muammoni identifikatsiyaroq va aniqlash

51. Muammoni hal etish jarayoni va asosiy qadamlar 5-bosqichi qanday?

- a) Bosqich — diagnostika
- b) Bosqich — qaror qabul etish
- c) Bosqich — muammoni identifikatsiyaroq va aniqlash
- d) Bosqich — matlab va vazifalarni aniqlash

52. Muammoni hal etish jarayoni va asosiy qadamlar 6-bosqichi qanday?

- a) Bosqich — qaror qabul etish
- b) Bosqich — diagnostika
- c) Bosqich — muammoni identifikatsiyaroq va aniqlash
- d) Bosqich — matlab va vazifalarni aniqlash

53. Inson muammolarining nechta turi belgili?

- a) 3
- b) 5
- c) 6
- d) 7

54. Inson muammolarining qanday turi belgili?

- a) jeke muammo; boshqa inson bilan bo'lgan muammo; to'da bilan muammo.
- b) jeke muammo; boshqa inson bilan bo'lgan muammo
- c) basqa inson bilan bo'lgan muammo; to'da bilan muammo
- d) jeke muammo; to'da bilan muammo